

eP Primera fila **ICULT**

Estrena de dos intèrprets de pes a La Villarroel

Cartes de l'horror nazi

► **Lluís Homar i Eduard Fernández viuen una desavinença epistolar a 'Adreça desconeguda'**JOSÉ CARLOS SORRIBES
BARCELONA

Es canvis com més aviat es visualitzin millor. Això deu haver pensat Borja Sitjà, el relleu de Carol López en la direcció artística de La Villarroel. No és cap fotesa obrir una etapa a la sala de l'empresa Focus amb Lluís Homar i Eduard Fernández, dos dels actors catalans de carrera més *multimèdia* i prestigiosa. Homar, molt actiu en el cine i la televisió els últims anys, torna a l'escena barcelonina on no actuava des del 2007 (*Play Strindberg* al TNC). L'actor, aquesta vegada també en funcions de director, presenta a partir d'avui la versió teatral d'*Adreça desconeguda*, la novel·la de l'autora nord-americana Kathrine Kressmann Taylor publicada el 1938 i vista com un gran al·legat contra el nazisme.

Ni una posada en escena relativament recent (2006), amb Ramon Madaula i Jordi Bosch, va desviar Sitjà de la seva idea de tornar a muntar un text que el va atrapar. «No vaig veure l'altra versió, però quan vaig llegir el llibre vaig pensar que aquesta joia literària s'havia de tornar a representar», va sentenciar ahir en la presentació del muntatge. «És un espectacle que representa bastant el que hauria de ser aquesta sala en el futur: un gran text, actors i les coses ben fetes. Els bons equips aconseguen la millor estratègia comercial d'una sala: honestetat, coherència i art», va afegir.

AMISTAT TRENCADA // Davant la proposta de Sitjà, Homar va acceptar de seguida després de la lectura del text. El pas següent va ser trobar l'altre actor d'aquesta història de dos amics i socis a qui separa l'auge del nazisme. El nom d'Eduard Fernández, un intèrpret com Homar amb passat al Lliure, va arribar per una passió pel seu col·lega que va expressar sense embuts. «Hi ha una bona entesa personal i sóc un gran admirador seu. És un grandíssim actor».

Homar es va posar mans a l'obra amb Fernández i la resta de l'equip, ja que es considera «un director de punt de trobada». *Adreça desconeguda* narra l'intercanvi epistolar entre els amics i socis Martin Schulze (Lluís Homar) i Max Eisenstein (Eduard Fernández) des de finals del 1932 fins a la primavera del 1934. Propietaris d'una exitosa galeria d'art a San Francisco, la seva relació patirà un canvi quan el primer decideix tornar a Alemanya per qüestions familiars.

Passa a la pàgina següent

► Lluís Homar i Eduard Fernández mostren la seva gran complicitat, ahir per a aquest diari, amb motiu del seu retorn a l'escena a La Villarroel.

PERFIL LLUÍS HOMAR ► Fundador del Teatre

Lliure, ha diversificat la seva carrera com cap dels seus vells col·legues de l'històric teatre de Gràcia.

Actor polièdric

Dues pel·lícules a les ordres de Pedro Almodóvar i sèries de televisió com *Hispania* han donat el renom mediàtic a un actor de trajectòria llarga i diversa. Lluís Homar (Barcelona, 1957) va ser un nom clau del vell Lliure de Gràcia, teatre que va ajudar a fundar, que va dirigir entre el 1992 i el 1998 i en què va formar part d'una llarguíssima llista d'espectacles. No ha abandonat mai el teatre, però en l'última dècada s'ha prodirat més en el cine i la televisió. A *La mala educació* (2004) i *Los abrazos rotos* (2009) va treballar, per exemple, amb Pedro Almodóvar. El seu aspecte rotund, gairebé germànic, li ha permès tri-

omfar igualment en l'escena que en els platós. A *Eva*, *opera prima* de Kike Maíllo, fins i tot es va posar en el paper d'un androide, que el va portar a guanyar l'últim Goya per al millor actor de repartiment.

Homar va tornar a dirigir l'any passat una obra teatral, després d'una dècada sense fer-ho, amb la versió de *Luces de bohemia* del Centro Dramático Nacional. Ara torna a agafar la batuta escènica per retrobar-se amb Eduard Fernández, un intèrpret amb qui ja va coincidir el 1996 amb l'obra del Lliure *Le ar o el somni d'una actriu* i molt més recentment en el film *Los Pelayos*. Homar, un artista polièdric.

PERFIL EDUARD FERNÁNDEZ ► Les escoles

del Llantíol i d'Els Joglars van començar a forjar un intèrpret de recorregut gairebé paral·lel al d'Homar.

Actor de risc

Eduard Fernández (Barcelona, 1964) diu que necessita llibertat per crear els seus personatges perquè, en cas contrari, s'avorreix. Potser per això no fa escarafalls de cap projecte per arriscat que sigui. Sense anar més lluny, va tornar al teatre l'abril del 2011 amb Pep Ramis, de la companyia de dansa Mal Pelo, en un espectacle tan inclassificable com era *Cain & Cain*. A Fernández li passa una mica com a Homar. És molt conegut per una triomfal carrera cinematogràfica que gairebé ha ocultat el seu inici en l'escena, en què també va tenir dies de glòria al Lliure amb directors com Lluís Pasqual, Calixto Bieito i Ari-

el García Valdés. Amb Pasqual va mantenir aquesta relació en obres posteriors: els dos *shakespeares* de *La tempestad* i *Hamlet*, o amb el *Quitt* de l'any passat al Lliure. «És un actor que no sembla un actor», diu com a elogi Pasqual d'un dels seus intèrprets de confiança.

Fernández va arribar al cine el 1999 amb *Los lobos de Washington* com a arrencada d'una trajectòria que aviat va tenir el reconeixement del Goya per *Fausto 5.0* com a actor protagonista el 2002 i dos anys després com a actor de repartiment per *A la ciutat*. I serà Pere Casaldàliga, un personatge que li ha deixat empremta, en una minisèrie de TV-3.

FERRAN SENDRA

<<<

Ve de la pàgina anterior

El retorn a Alemanya coincideix amb l'ascens al poder de Hitler com a canceller. La seva afiliació a la causa provoca de manera progressiva una bretxa en l'amistat amb Max, d'origen jueu. La conversió de Martin arriba al punt de batejar com a Adolfel seu quart fill. «El desacord es produeix en el pitjor escenari imaginable», va comentar Homar. «Em provoca vertigen veure com es pot esguerrar tan fàcilment una amistat a partir de petites coses amb conseqüències nefastes».

EL PODER DE LA PARAULA // Fernández veu que aquesta proposta podria tenir també un altre escenari i una altra època. «Podria ser als Balcans; és absolutament vigent de forma penosa». L'actor destaca que l'obra té molt a veure amb «el poder de la paraula, amb com unes cartes poden destruir una amistat».

«És més difícil fer de nazi que de dolent. Hem intentat fugir de l'estereotip», diu Homar del seu personatge

Homar ha mesurat la posada en escena d'una cosa tan antiteatral com un intercanvi epistolar, la lectura d'una correspondència sense diàlegs tradicionals. «És un text molt eficaç però no és senzill de muntar».

Així s'ha disposat un escenari central, amb públic a banda i banda, a la Villarroel a partir d'un saló, «amb unes cadires, una alfombra, un llum i un vestuari atemporal». El director també ha volgut evitar que el muntatge caigui en la temptació de quedar-se només en un personatge bo (el jueu Max) i un de dolent (el nazi Martin). «És més difícil fer de nazi que de dolent. Hem intentat fugir de l'estereotip anant al punt de partida i al seu procés fins a convertir-se en nazi». Fernández ho va corroborar. «El més interessant és veure com entenia el que passava. Eren coses fàcilment justificables».

També van coincidir a dedicar la funció a una amiga recentment desapareguda. «L'Anna [Lizaran] està molt present en nosaltres». ≡

ADÉU A UN CINEASTA CLAU DELS ANYS 70

La revolució japonesa

Nagisa Oshima, un dels directors més importants del cine nipó, mor als 80 anys ≡ **L'escàndol** que va suscitar el 1976 per 'El imperio de los sentidos' el va convertir en estrella internacional

QUIM CASAS
BARCELONA

Nagisa Oshima va revolucionar el panorama del cine japonès amb *El imperio de los sentidos*, film que va suscitar un escàndol internacional i va patir una dura repressió en el seu país d'origen. Va ser el moment àlgid en la trajectòria del cineasta mort ahir als 80 anys a causa d'una infecció pulmonar, encara que la seva salut era molt precària des de feia bastant temps i estava apartat del cine des del 1999.

El imperio de los sentidos (1976) i la seva derivació, *El imperio de la pasión* (1978), van donar a conèixer de forma popular el nom d'Oshima. Aquest estudi de la confrontació entre Eros i Tànatos, descarnada, violenta i molt pragmàtica, amb seqüències de penis tallats que van escandalitzar totes les platees benpensants de l'època i van crear escola (l'autocastació del protagonista del film d'Eloy de la Iglesia *El sacerdote*, per exemple), venia precedit per una vintena de llargmetratges.

Oshima, nascut el 1932 a Kyoto, va formar part de la generació de directors que, enquadrats en la nova onada japonesa -coincident en el temps amb tots els nous cines europeus i americans-, va modificar el rumb del cine del seu país, tant estèticament com industrialment. El Japó es rearmava una dècada després de la derrota bèl·lica i el gir social i cultural implicava un model cinematogràfic de ruptura tant amb els clàssics (Yasujiro Ozu, Kenji Mizoguchi, Mikio Naruse) com amb cineastes èpics de l'estil d'Akira Kurosawa.

Contractat per la firma Shochiku, Oshima va debutar amb tres llargmetratges centrats en conflictes juvenils, una de les especialitats d'aquella productora, però als quals va imprimir una mirada completament personal. Són *El noi que venia coloms* (1959), *L'enterrament del sol* (1960) i *Històries cruels*

► **Escàndol** ► La violenta sexualitat d'«El imperio de los sentidos» va causar una fonda commoció a finals dels 70.

► Oshima, amb la seva dona, en la presentació de 'Gohatto' a Cannes 2000.

A 'Bon Nadal, Mr. Lawrence', va treballar amb els músics David Bowie i Sakamoto

de joventut (1960). Amb la seva quarta pel·lícula per a la companyia, *Nit i boira al Japó* (1960), centrada en el casament de dos activistes polítics, Oshima no tan sols va trencar dràsticament amb els models imposats, sinó que va iniciar un període d'intensa experimentació formal i confronta-

ció política: l'avantguarda i el marxisme es van donar la mà.

Cap d'aquestes pel·lícules va arribar a estrenar-se al nostre país. Oshima va ser un complet desconegut durant la dècada dels 60, i van quedar inèdites obres tan importants com *La presa* (1961), segons la novel·la de Kenzaburo Oe, o *Els plers de la carn* (1965), en què va treballar sobre el gènere eròtic conegut com a *pink*. Si que van tenir distribució *La ceremonia* (1971) i *Hermana de verano* (1972).

Després dels dos imperis, Oshima va provar amb èxit l'aventura internacional amb *Bon Nadal, Mr. Lawrence* (1982), història de les tensions en un camp de concentració amb repartiment musical (Ryuichi Sakamoto i David Bowie), i *Max, amor meu* (1986), al voltant de la relació entre una dona i un ximpanzé. *Gohatto* (1999), particular lectura del cine de samurais amb Takeshi Kitano en el repartiment, va ser la seva obra de comiat. ≡

'BLAKE. NO VENGAS SOLO'. TEATRE ARTÈRIA PARAL·LEL

VENDA D'ENTRADES

50%

DESCOMPTES EXCLUSIU a www.elperiodico.cat

el Periódico

Seguix-nos a:

facebook.com/elperiodico.cat

@elperiodico_cat